

ประกาศสภาการพยาบาล

เรื่อง ห้ามมิให้ยา หรือสารที่ใช้ในการตรวจทางรังสีวิทยา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖.๑ และ ๖.๒ แห่งข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยข้อจำกัด และเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาการพยาบาล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสภาการพยาบาลในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ห้ามมิให้ยาหรือสารที่ใช้ในการตรวจทางรังสีวิทยา ทางช่องทาง ดังต่อไปนี้

๑.๑ ช่องทางที่ห้ามปฏิบัติ

- ๑) ช่องรอบเยื่อไขสันหลัง (epidural space)
- ๒) ช่องน้ำไขสันหลัง (subarachnoid space)
- ๓) ช่องเยื่อหุ้มปอด
- ๔) ช่องทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง เว้นแต่ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ได้เปิดหลอดเลือดดำส่วนกลาง (Central Catheter line) หรือสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง โดยผ่านทางหลอดเลือดดำส่วนปลาย (Peripherally Inserted Central Catheter (PICC line) ไว้แล้ว
- ๕) ช่องอื่น ๆ ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด

๑.๒ กลุ่มยาและสารที่ห้ามปฏิบัติ

๑) ยาระงับความรู้สึกที่ให้ทางหลอดเลือดดำ (Intravenous anesthetic agents) ได้แก่ ไฮโอเฟนทาล โซเดียม (Thiopental sodium) คีตามีน ไฮโดรคลอไรด์ (Ketamine hydrochloride) พรอโพออล (Propofol) เอโทมีเดท (Etomidate) เว้นแต่ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ที่ผ่านการอบรม วิทยุพยาบาล ทั้งนี้

การปฏิบัติงานของวิทยุพยาบาลในสถานพยาบาลสังกัด กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือสภาอากาศไทย ให้ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดหรือนอกห้องผ่าตัดได้ตามความจำเป็น โดยต้องอยู่ในความควบคุมของวิทยุแพทย์หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ปฏิบัติงานร่วมด้วย ณ ขณะนั้น

การปฏิบัติงานของวิทยุพยาบาลในสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดโดยต้องอยู่ในความควบคุมของวิทยุแพทย์

- ๒) กลุ่มยา Hazardous เว้นแต่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๒

๓) กลุ่มสารที่ใช้ในการตรวจทางรังสีวิทยา สารทึบรังสี (Contrast Media) สารเภสัชรังสีสำหรับการตรวจวินิจฉัย (Diagnostic Radiopharmaceuticals) เว้นแต่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๓

ข้อ ๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง อาจให้ยากลุ่ม Hazardous ได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

๑) กลุ่มยา Cytotoxic (เคมีบำบัด) ต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้น สาขาการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัดที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด และได้รับ หนังสือรับรองจากสภาการพยาบาล

๒) กลุ่มยา Non-Cytotoxic เช่น Monoclonal antibody/Immunotherapy ต้องผ่านการอบรมความรู้และทักษะในการใช้ยากลุ่มนี้

๓) กลุ่มยา Hazardous ต้องได้รับการเตรียม หรือผสมเรียบร้อยแล้ว โดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เว้นแต่นั้นอยู่ในรูปแบบพร้อมใช้งาน ห้ามผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง เป็นผู้เตรียมหรือผสมยา

๔) ช่องทางการให้ยากลุ่ม Hazardous สามารถให้ได้ทุกช่องทาง เว้นแต่ช่องทาง ที่กำหนดห้ามไว้ในข้อ ๑.๑

ทั้งนี้ การปฏิบัติงานดังกล่าว ต้องอยู่ภายใต้แผนการรักษาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ข้อ ๓ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง อาจให้กลุ่มสารที่ใช้ในการตรวจทางรังสีวิทยา สารทึบรังสี (Contrast Media) สารเภสัชรังสีสำหรับการตรวจวินิจฉัย (Diagnostic Radiopharmaceuticals) ได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

๑) ต้องผ่านหลักสูตรฝึกอบรมการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลรังสีวิทยา หรือหลักสูตรการพยาบาลรังสีวิทยาเฉพาะสาขา ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด และได้รับ หนังสือรับรองจากสภาการพยาบาล

๒) สารฯ ที่ใช้ ได้มีการเตรียม หรือผสมเรียบร้อยแล้ว โดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เว้นแต่สารนั้นอยู่ในรูปแบบพร้อมใช้งาน ห้ามผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง เป็นผู้เตรียมหรือผสมสารฯ

๓) ช่องทางการให้สารฯ สามารถให้ได้ทุกช่องทางเว้นแต่ช่องทางที่กำหนดห้ามไว้ ในข้อ ๑.๑ ทั้งนี้ การปฏิบัติงานดังกล่าว ต้องอยู่ในความควบคุมของรังสีแพทย์หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ที่ปฏิบัติงานร่วมด้วย ณ ขณะนั้น

ข้อ ๔ เพื่อให้การบริการข้างต้นมีความปลอดภัยทั้งผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสิ่งแวดล้อม
สถานบริการต้องจัดให้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันให้ครบถ้วน
ตามมาตรฐาน สนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง
ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

รองศาสตราจารย์สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ

นายกสภาการพยาบาล